

BRANDGRENS Drie uur durend spektakel als Lichtshow toont impact

MARCEL POTTERS
ROTTERDAM

Op 14 mei is het 68 jaar geleden dat de bommen vielen. En Rotterdam brandde. Om de omvang van die catastrofe aan te geven, wordt de brandgrens - de lijn tot waar het vuur oprukte - volgende week woensdag opnieuw verlicht. 128 schijnwerpers zullen vanaf half elf 's avonds drie uur branden.

Wolken. Doe op 14 mei maar wolken. Niet te hoog, niet te laag. *Heilig*, dát is eigenlijk het beste, mijmert Jeroen Everaert, baas van het Rotterdamse productiebedrijf Mother-ship.

Want waar de Chinezen alles uit de kast trekken voor een strakblauwe hemel bij de openingsceremonie van de Olympische Spelen, hoopt het brein achter de verlichting van de brandgrens op een lekkere, mysterieuze nevel boven de stad. Zodat de lichtbundels uit de 128 enorme schijnwerpers, die langs het twaalf kilometer lange tracé worden geplaatst, goed tot hun recht komen.

Zoals vorig jaar. Honderden, duizenden vergaapten zich aan het feërieke schouwspel, het *noorderlicht*-achtige schijnsel dat op het wolkendek werd getoverd. Rijen fotografen, gewapend met statief, schoten hun series op het Noordereiland, groepjes willekeurige bewoners discussieerden rondom de staande *beamers* - met lampen van 7000 Watt - of keken met verbazing naar de strakke strepen licht, die tot in de hemel leken te reiken.

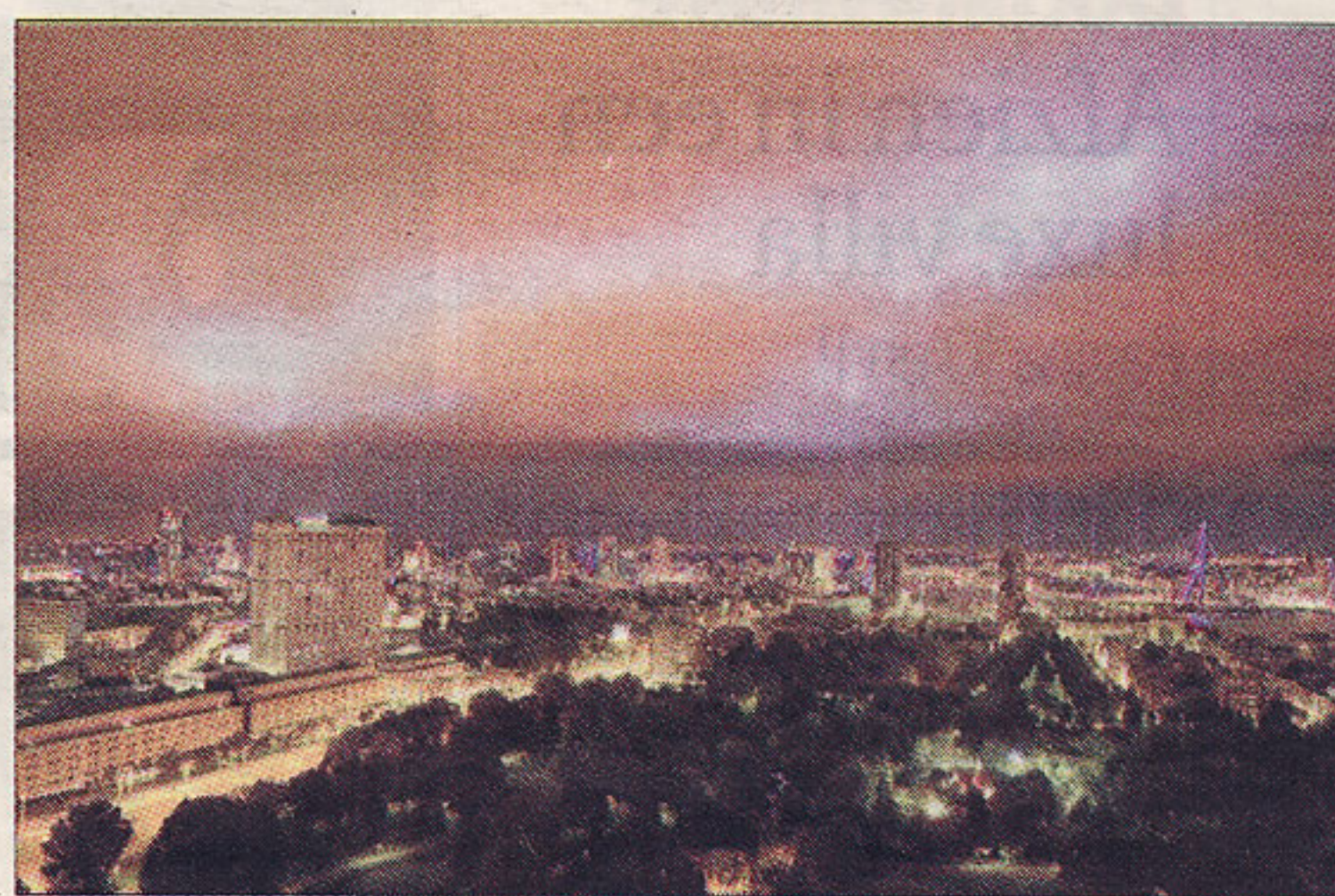
Maar vooral: zó groot was het gebied dat in mei 1940 werd verwoest, zó ver rukten de vlammen op, nadat Duitse bommen op het stadshart waren neergeworpen. „Wat we op deze

☑ We zijn al 68 jaar bezig om het centrum weer in te vullen, en nóg staat het vol met bouwkransen.

Jeroen Everaert bij Zadkine: 'Onze bedoeling is niet de ellende te herhalen.'

FOTO JAAP ROZEMA
Inzet: De verlichte brandgrens, hét fotomoment van 2007. Wie het spektakel vorig jaar heeft gemist, krijgt nu een herkansing.

FOTO ANP/EVERT-JAN DANIELS

manier laten zien," legt hij uit, „is welke impact het bombardement had. De schaal, hoe groot de vernietiging was. Onze bedoeling is niet de ellende te herhalen.”

Gezien het succes van 2007, leek een herhaling voor de hand te liggen. Na aanvankelijk enthousiasme voor zo'n tweede editie, taande de steun echter. Pas onlangs bleek dat het stadsbestuur opnieuw een kleine twee ton wilde uittrekken voor de 'lichtshow', die 's avonds om half elf door burgemeester Opstelten - op Plein 1940 - wordt ontstoken.

Logisch, klinkt het. „Dit is het nieuwe herdenken in Rotterdam. Iedereen wordt er op deze manier bij betrokken, iedereen ziet het. Jong en oud. Burgers staan stil bij de verwoesting, die destijds werd aangericht, maar óók bij de kracht van de stad om zich weer op te richten. We zijn al 68 jaar bezig om het centrum van Rotterdam weer in te vullen, en nóg staat het daar vol met bouwkransen.”

Voordeel van nú is dat het draaiboek al klaar ligt. De schijnwerpers worden vanuit het buitenland aangevoerd, en pas op de dag zélf worden 'uitgereden'. Kilometers kabel verbinden de 45 aggregaten, die zorgen voor de stroom. „We konden die lampen ook aansluiten op het elektriciteitsnet. Maar geen grotere anti-reclame dan plots een straat zonder licht.”

Overigens: óók overwogen is om alle lichten in één keer aan te laten floepen. Onuitvoerbaar. „We zouden dan twaalf kilometer snoer door de stad moeten leggen, dwars over straten en pleinen heen. Alles

zou dan op één lichttafel bij Zadkine moeten samenkomen. Nu zet Opstelten met een druk op de knop een aantal schijnwerpers op het plein aan. Dat wordt doorgegeven aan onze mensen bij de lampen in de om-

geving, waarna ook die lichten gaan branden.”

Ongeveer drie uur duurt het spektakel. Tijd zat om een mooi plaatje te schieten. „Zelf vind ik het Noordereiland de mooiste plek om de

herdenking van bombardement van 'mei 1940'

brandgrens te fotograferen. Vanaf dat punt in de stad zie je zo'n dertig lampen op de Maasboulevard. De Erasmusbrug, ook prima, de Willemsbrug eveneens. Voor een totaaloverzicht zijn de Euromast en de

Kralingse Plas, bij de molens, aan te bevelen. Dan zie je fraai het silhouet van de stad.”

Zijn er nog wensen? „Het zou mooi zijn als Rotterdammers in het gebied om precies elf uur gedurende

vijftien minuten - de duur van het bombardement - het licht thuis zouden uitdoen. Dat zou een mooi gebaar zijn. Want hoe minder stadslucht, hoe beter de lichtbundels zichtbaar zijn.”

Programma

'Films maken je ooggetuige'

De verlichting van de brandgrens zal op 14 mei worden vergezeld van een uitgebreid programma, dat heel de dag zal duren. Herdenkingsbijeenkomsten zijn er onder meer op de Statenweg (10.00 uur), op Plein 1940 (13.00 uur) en in de Laurenskerk (20.30 uur).

In de Van Oldenbarneveltstraat (bij nummer 116), in de Mauritsstraat (nummer 36) en op de Schiedamsse Vest (nummer 121) worden vanaf 18.00 uur films vertoond. De beelden zijn gemaakt in de weken na het bombardement van 14 mei 1940.

„Daarvan is 95 procent amateurmateriaal. De rest komt uit een Duitse propagandafilm,” zegt film-

maker Joop de Jong van Diafragma Films. Hij produceerde eerder de film *In Mei*, die morgen om 11 uur wordt herhaald op TV Rijnmond.

Op Plein 1940 wordt om 22.30 uur eveneens een film geprojecteerd op de muur van het belendende Maritiem Museum Rotterdam. „Je ziet de brand, je ziet de verwoesting, je ziet de impact die het bombardement had. Je voelt het gebeuren. Op deze manier ben je ooggetuige.”

Mét de verlichte brandgrens, geeft het vooral jongeren een idee wat er destijds is gebeurd. „Zij zullen zo de geschiedenis leren kennen. Dit maakt het zichtbaar voor de jeugd.”

Weerman

Weersvoorspelling: heldere dag én avond op 14 mei

Weerman Leen de Koning heeft goed en slecht nieuws voor de 'brandgrenstoeristen'.

Het goede bericht is dat het lekker weer zal zijn, op 14 mei. „Een fractie minder warm dan nu, een graadje of 23. Een vrij heldere dag en avond.” Dat betekent wél dat het zo gewenste wolkendek achterwege zal blijven - géén weerkaatsing dus van de lichtbundels. „Misschien dat er wat wolkenvelden overdrijven, maar daar blijft het bij. Maar goed, het is nog maar zaterdag...”